

"ماندلا و مبارزه مسلحانه"

شهرزاد کویمی

ماندلا هیچ وقت قائل به مبارزه مسلحانه نبود و برعکس، همیشه معتقد بود که باید مبارزه علیه آپارتاید بدون خشونت باشد.

ولی اتفاقاتی که افتاد و نوع رفتار حکومت باعث شد او نیز در مقطعی اسلحه به دست بگیرد. و البته با همین اتهام نیز سال‌ها عمرش را در زندان گذراند. پدر ماندلا عضو شورای سلطنتی تمبو بود و قرار بود بعدها ماندلا همین سمت را به ارث برد ولی وقایع و اتفاقاتی که در زندگی او پیش آمده تنها سرنوشت خود او، که زندگی بسیاری از مردم را تغییر داد.

ماندلا در جزیره روبین زندانی شد و هجده سال در این زندان به سر برد. در همین زندان بود که او زندگی‌نامه خود را تحت عنوان راه طولانی آزادی نوشت. ماندلا در مدتی که در زندان بود، هم چنان با کنگره ملی آفریقا در ارتباط بود، و این کنگره در تاریخ دهم ژوئن ۱۹۸۰ بیانیه‌ای از جانب وی منتشر کرد، که بخشی از آن به شرح زیر است:

متحد شوید! بسیج شوید! بجنگید! باید آپارتاید را در بین سندان اقدامات توده‌های متحد و چکش مبارزه مسلحانه در هم بکوبیم!

امروز ماندلا یکی از طرف‌داران مبارزه بی‌خشونت در جهان شناخته می‌شود. شاید امروز وقتی به عمق جنایات نژادپرستان فکر کنیم و این که تحت هیچ شرایطی حاضر به تغییر سیاست‌های خود نبوند، به این موضوع معتقد شویم که او واقعاً چاره‌ای جز این نداشته است.

پس از تن دادن حاکمیت سفیدپوست به برگزاری انتخابات آزاد با نظارت سازمان‌های بین‌المللی نلسون ماندلا، عضو عمومی در جامعه اعلام کرد و در پی آن پارلمان طرحی از دولت را به تصویب رساند که کمیته ویژه‌ای مسوول تدوین وقایع دوران آپارتاید و اقدامات هر یک از عوامل رژیم سابق و هم‌چنین اقدامات مبارزان اعم از مسالمت‌جویانه و خشونت‌طلبانه گردید. بخشیدند و فراموش نکردند. و همین مساله باعث شد از

جنایت‌های بیشتر و انتقام‌گیری در جامعه جلوگیری شود.

قطعاً ماندلا و هم‌فکرانش برای قبولاندن این که 'بخشیم' با مردمانی که سال‌ها دچار و گرفتار

نژادپرستان تعصبی و جنایت‌کار بودند دچار مشکل شدند. خیلی‌ها این مساله را بر نمی‌تافتند و ماندلا را برای این عمل هیچ‌گاه نبخشید.

در واقع حقیقت هر عمل نادرستی هیچ‌گاه در پوسته‌ها و زورق‌های زیبا پنهان نمی‌ماند. این که در مقطعی از تاریخ به هر دلیلی حتی نلسون ماندلا هم دست به خشونت زده، نمی‌تواند بر این موضوع که خشونت امری ناپسند و نکوهیده است سرپوش گذارد و البته این مساله به هیچ‌عنوان دلیل بر این نیست که کارهای بزرگی که این انسان ارزشمند برای جامعه کرده است، را منکر شویم. نلسون ماندلا توانست تحت شرایطی سخت و با خرج کردن عمری که برای هر انسانی عزیز و گران‌مایه است در بلندمدت به هدف خود برسد. تعادل ایجاد کردن بین دنیای سختی که او در آن زندگی می‌کرده، در زمانی که جان انسان‌ها و خصوصاً رنگین‌پوستان کم‌ارزش بوده است و گاه بی‌بها، با آرمان‌های انسانی و بلند او، قطعاً کاری دشوار بوده است.